

RMK NÕUKOGU KOOSOLEKU PROTOKOLL

11.08.2021 nr 1-11/5

Koosolek toimus RMK Sagadi metsakeskuses.
Algus kell 12.30, lõpp kell 16.30.

Osa võtsid:

nõukogu liikmed Yoko Alender, Mihhail Korb, Ando Leppiman, Randel Länts, Margit Martinson, Ülo Needo, Merike Saks ja Hardi Tullus.
Puudus Mihkel Undrest.

Koosolek oli otsustusvõimeline.

Kutsutud:

juhatuse liikmed Aigar Kallas, Kristjan Tõnisson ja Tavo Uuetalu, puiduturustusosakonna juhataja Ulvar Kaubi, tootmis- ja finantskontroller Rainer Laigu ja õigusosakonna juhataja Mare Hiiesalu.

Koosolekut juhatas Randel Länts
Protokollijaks valiti Mare Hiiesalu.

Nõukogu liikmetele oli teatatud järgmine päevakord:

1. RMK nõukogu 25.05.2021 koosoleku protokolli kinnitamine
2. Auditikomitee esimehe määramine ja nõukoguvälise auditikomitee liikme töö tasustamine otsustamine
3. Ülevaade RMK 2021. aasta esimese poolaasta tulemustest
4. Ülevaade tuuleenergia arendamisest RMK maadel
5. Ülevaade vääriselupaikade kaitsest RMK maadel
6. Ülevaade RMK metsateede ehitamisest
7. RMK arengukava uuendamise arutelu
8. Muud küsimused.

Randel Länts tegi ettepaneku muuta päevakorrapunktide järjekorda, tõstes punkti 7 punktiks 3. Eraldi päevakorrapunktina soovis ta saada ülevaadet KAH-alade kontseptsioonist.

Kinnitati järgmine päevakord:

1. RMK nõukogu 25.05.2021 koosoleku protokolli kinnitamine
2. Auditikomitee esimehe määramine ja nõukoguvälise auditikomitee liikme töö tasustamine otsustamine
3. RMK arengukava uuendamise arutelu
4. Ülevaade KAH-aladest

5. Ülevaade tuuleenergia arendamisest RMK maadel
6. Ülevaade RMK 2021. aasta esimese poolaasta tulemustest
7. Ülevaade vääriselupaikade kaitsest RMK maadel
8. Ülevaade RMK metsateede ehitamisest
9. Muud küsimused

1. RMK nõukogu 25.05.2021 protokoll kinnitamine

Otsustati:

Kinnitada RMK nõukogu 25.05.2021 koosoleku protokoll.

Otsuse poolt olid kõik koosolekul osalenud nõukogu liikmed.

2. Auditikomitee esimehe määramine ja nõukoguvälise auditikomitee liikme töö tasustamine otsustamine

2.1. Auditikomitee esimehe määramine

Kuulati:

Margit Martinson tegi ettepaneku määrata auditikomitee esimeheks Kaupo Raag. Auditikomitee liikmed on leidnud, et auditikomitee esimees võiks olla finantseriala inimene. Positiivne on ka, et Kaupo Raagil on erinevates auditikomiteedes osalemise kogemus. Kaupo Raag on andnud nõusoleku enda määramiseks auditikomitee esimeheks. Auditikomitee liikmed leppisid kokku, et Kaupo Raagi ajaressurssi kasutatakse optimaalselt.

Otsustati:

Määrata auditikomitee esimeheks **Kaupo Raag**.

Otsuse poolt olid kõik koosolekul osalenud nõukogu liikmed.

2.2. Nõukoguvälise auditikomitee liikme töö tasustamine otsustamine

Kuulati:

Randel Länts palus Mare Hiiesalul selgitada auditikomitee liikmete töö tasustamise regulatsiooni.

Mare Hiiesalu selgitas, et Vabariigi Valitsuse 22.02.2007 määrusega nr 58 nähakse ette RMK nõukogu liikmete tasu määrad ja täiendava tasu suurus juhul, kui nad osalevad auditikomitee töös. Nõukoguvälise auditikomitee liikme töö tasustamist õigusaktiga ei ole sätestatud. Tasu maksmise otsustamise õigus on nõukogul, kes auditikomitee liikme nimetab. Määrusega nähakse ette, et auditikomitee esimehe tasu on 25% nõukogu liikme tasu määrast.

Otsustati:

Maksta RMK auditikomitee esimehele tasu auditikomitee tegevuses osalemise eest 88,68 eurot kuus.

Otsuse poolt olid kõik koosolekul osalenud nõukogu liikmed.

3. RMK arengukava uuendamise arutelu

Randel Länts tutvustas nõukogu ja juhatuse liikmetele 29.07.2021 e-kirjaga väljapakutud RMK arengukava protsessi kirjeldust ja ajakava (lisa 1).

Kuulati:

Randel Länts selgitas et praegune arengukava kehtib 2022. aasta lõpuni, see seab RMK-le teatud ajalised piirid. Arengukava koostamist raamistab metsanduse arengukava (edaspidi MAK) juhtühma töö, kes on esimesed mõtted kirja pannud. Samuti mõjutab ümbritsev olukord nii meil kui Euroopas. Ettepaneku kohaselt koostatakse arengukava kuni aastani 2030. Randel Länts kutsus nõukogu liikmeid panustama sellesse teemasse tavapärasest rohkem.

Aigar Kallas pidas vajalikuks, et RMK arengukava toimuks samas rütmis MAK-i koostamisega.

Yoko Alender küsis, kas on kaalutud võtta partner, kes aitaks arengukava koostada ja protsessi juhiks, kes võiks olla neutraalne ekspert, ka koolitaja. Yoko Alender pidas vajalikuks metoodika ettevalmistamist.

Randel Länts selgitas, et partneri kaasamist on arutatud. Juhatus oli nõus koos oma organisatsiooniga teksti kokku panema. Esialgu ei ole väljastpoolt otseselt abi vaja.

Merike Saks leidis, et ettepanek on mõistlik, juhatusel on lihtsam kaasata töötajad.

Margit Martinson märkis, et on otstarbekas, kui nõukogu arutab ettevalmistatud materjale.

Randel Länts nõustus, et tulemuslik on, kui töötame ettevalmistatud materjalidega. Täpsem ajakava oleks vaja kokku leppida. Poliitiliselt tuleb lähtuda sellest, mis on koalitsioonilepingus kirjas.

Ülo Needo tundis huvi, kes kinnitab RMK arengukava, kas on plaanis kaasata huvirühmi (nt looduskaitsejaid) ja kas on ettenähtud arengukava panna avalikule arutamisele.

Randel Länts selgitas, et arengukava kinnitab nõukogu.

Aigar Kallas hindas, et nõukogu esimehe poolt pakutud ajakavas on võimalik ja otstarbekas RMK arengukava avalikustamine korraldada 2022. aasta suvel kava valmimise ja kinnitamise vahepeal.

Yoko Alender märkis, et põhivaidlused huvirühmade ja avalikkusega toimuvad MAK-i koostamise käigus. Seega on väga mõistlik, kui RMK arengukava koostamine toimub samas tempos.

Margit Martinson informeeris, et kavatsuste kohaselt arutab Vabariigi Valitsus MAK-i septembris 2022.

Ando Leppiman avaldas arvamust, et poliitika küsimused peaksid jääma MAK-i. RMK arengukava peaks lähtuma metsaseadusest ja RMK põhimäärusest. Kui MAK ei realiseeru, siis tuleb RMK nõukogul täiendavalt otsustada, mida teha. RMK põhiülesanne on riigimetsa majandamine.

Yoko Alender leidis, et protsessikirjelduses on sõna „poliitiline“ vale, selles võiksid olla organisatsiooni väärtused, missioon ja visioon.

Ando Leppiman küsis, kas protsessis nähakse ette aeg, millal nõukogu arutab läbi lähteülesande juhatusele. Kas teha seada praegu või võtta infot sisse ka teadlaste ja metsasektori poole pealt ning siis püstitada lähteülesanne?

Randel Länts nõustus, et nõukogu võiks lähteülesande läbi arutada. See võiks toimuda aasta lõpus või järgmise aasta alguses.

Ando Leppiman tundis huvi, kas on nõutav ka keskkonnamõjude strateegiline hindamine. Vaadates kliimapoliitilist aspekti, siis kas see ei võiks olla paralleelprotsess? See toetaks RMK-d kuvandi mõttes.

Margit Martinson küsis, kas seda ei hinnata juba MAK-i koostamise käigus.

Yoko Alender pidas vajalikuks, et RMK annaks sisendi, kuidas kohaneme kliimamuutustega ja mis on meie roll selle peatamises. Vajalik on nende küsimuste läbiarutamine teadlaste ja ka MAK juhtkoguga. Keskkonnamõju küsimused peab läbi arutama. See kajastab ka ühiskonna ootusi.

Margit Martinson tegi ettepaneku kohtuda MAK-i juhtkogu esindajatega, et nad aeg-ajalt tutvustaksid, kui kaugel protsessiga ollakse. Margit Martinson küsis, kas on veel mõni osapool, keda peaksime kuulama või kaasama ootuste osas.

Yoko Alender leidis, et osapooleks võiksid olla metsandussektori esindajad ja ka looduskaitsejad.

Aigar Kallas avaldas arvamust, et MAK-i koostamine peaks neid kõiki osapooli kokku tooma. Sisendi saame MAK-i koostajatelt. MAK-i esimeses kavandis on riigimetsandust vähe käsitletud. Kui MAK-i järgmine versioon on valmis, saab otsustada, keda juurde kutsuda. Varasemate arengukavade koostamisel oleme kaasanud erinevaid huvirühmi ja kaasanud RMK töötajaid siseselt. Väljapakutud ajakavas on selleks aeg ette nähtud. 2021. aasta sügis sisendite kogumiseks on väga mõistlik.

Randel Länts märkis, et ta on Aigar Kallasega arutanud, missugused on olulised otsused, mida tuleb nõukogul vastu võtta järgmise aasta lõpuni. Juhatuse liikmete volitused lõpevad 2022 oktoobris. Muid olulisi ülesandeid, lisaks korralisele eelarve ja majandusaasta aruande kinnitamisele, ei ole. Seega nõukogu saab suurel määral oma tööd paindlikult korraldada ja keskenduda arengukavale.

Aigar Kallas rõhutas, et RMK jaoks on oluline, et järgmise aasta sügiseks oleks olemas tegevusplaan 2023. aastast edasi.

Yoko Alender pidas vajalikuks kokku leppida nõukogu kokkusaamiste täpne kalenderplaan.

Nõukogu liikmed leppisid kokku kohtumisaegade järgmises variantides:

1. Kohtumine MAKi esindajatega 24.09.2021 kell 11.00 või 16.09 kell 11.30;
2. Kohtumine teadlastega Tartus 29.10.2021 või 12.11.2021 (kogu päev);
3. Nõukogu koosolek arengukava koostamise ülevaateks ja eelarve kinnitamiseks 03.12.2021 kell 10.00.

Otsustati:

- 3.1. Nõustuda RMK arengukava koostamiseks väljapakutud protsessi ja ajakavaga.

3.2. Otsustada täiendavalt eksperdi kaasamise küsimus.

Otsuse poolt olid kõik koosolekul osalenud nõukogu liikmed.

4. Ülevaade KAH-alade kontseptsioonist

Kuulati:

Hardi Tullus selgitas, et ta sai koos metsandusteadlastega ja teiste asjatundjatega keskkonnaministrilt palve teha ettepanekuid KAH-alade kontseptsiooni väljatöötamiseks. Keskkonnaministri osavõtul toimus metsanduslik väljasõit Järveljale ja Kagu-Eestisse. Kurepalus Kastre vallamaja kõrval vaatasime, kuidas KAH-alal näidisraieid korraldada. Järeldasime, et KAH-alade piirid võiksid olla fikseeritud valla üldplaneeringutes, et need muutuksid konkreetseks ja oleksid RMK-le pikemaks perioodiks, näiteks 10 aastaks, teada. Nendel aladel saaks raied fikseerida metsade majandamise kavaga. Arutati, millised raieviisid oleksid võimalikud. Metsateadlased soovivad lageraiet asendavaid turberaieid teha vaid männikutes. KAH-aladel ei pea lähtuma minimaalsest lubatavast raievanusest või küpsusdiameetrist. Liitumisajad võiksid olla mõnel juhul pikemad. Lageraiet peaksid olema väiksemate lankidena, maastikule sobitavalt. Teadlasena on püsimeetsanduse utoopilisi põhimõtteid Põhjamaades raske soovitada lähtudes looduslikest tingimustest, need sobivad Kesk-Euroopasse. Kohalikud omavalitsused (edaspidi KOV) käituvad erinevalt. Ühiseid reegleid on raske kehtestada. Saame metsandusteadlaste ja teiste asjatundjatega kokku 13.08.2021, lepime kokku edasises tegevuses.

Randel Lääts märkis, et tema teada esitatakse keskkonnaministrile esialgsed tulemused 19.08.2021.

Yoko Alender tundis huvi, kas kaasatakse ka KOV-ide esindajad.

Hardi Tullus märkis, et kindlasti kaasab RMK ka KOV-ide esindajad, kuid tulemused on vaja fikseerida.

Ando Leppiman pidas vajalikuks KAH-alade määratlemist planeeringutega. Keskkonnaministeerium saaks anda sisendi, et KOV-id peaksid arvestama planeeringute tegemisel KAH-aladega.

Aigar Kallas andis ülevaate riigimetsa majandamise kavade koostamise praktikast. 10 aastat tagasi tehti need kõikidele maakondadele. Viis aastat hiljem, aastatel 2016-2017, hakkasime tegema kavasid asumilähedaste metsade, mida nimetasime KAH-aladeks, majandamiseks. 2020. aastal püüdsime olla konkreetsemad, pakkusime välja konkreetse koha kava, mis tekitas arvamuse, et RMK on juba ise kõik otsustanud. 2021. aastal pakkusime välja kohad, kus huvi metsa majandamise kohta võib suur olla ja palusime arvamust, millega peaksime majandamisel arvestama. 29 kohast 24-s kohas saime pakutud lahenduste osas kokkuleppele. Viies kohas oli kas juba alustatud kaitseala moodustamisega või tehti sellekohane ettepanek. RMK peab vajalikuks, et metsaseaduse või planeerimisseadusega oleks ette nähtud KAH-alade määratlemine üldplaneeringutega. Käesoleval ajal toimub KOV-ides üldplaneeringute aktiivne koostamine. Metsaülemad on saanud ülesande aasta lõpuks püüda jõuda lõpuni kõikide KOV-ide üldplaneeringute mistahes menetlemise etappides KAH-alade määratlemiseni.

Margit Martinson märkis, et probleemiks on, et on määratlemata, mis on KAH-ala ja see, mis kohustused KAH-alad panevad KOV-idele.

Randel Länts tundis huvi, et kui kohaliku kogukonnaga on KAH-alade majandamiseks kokkulepe saavutatud, siis kas igapäevase tegevusega minnakse edasi.

Aigar Kallas selgitas, et seal, kus oleme kokkulepetele jõudnud, hakkame neid kokkuleppeid täitma. Hardi Tulluse eelpoolnimetatud kontseptsioonitoorikus tehtud ettepanekutega oleme juba oma tegevuses arvestanud. Tuleb vaadata, kas õigusakti kaudu saab tuge, kuidas määratleda, kus on KAH-alad. Kastre näidisel on raied ühiselt läbi viidud.

Yoko Alender tundis huvi, kas töörühm on piiritletud minimaalse langi suuruse.

Hardi Tullus selgitas, et langi suurus sõltub puistu iseloomust. Teadlased soovivad väiksemaid lankesid ja järgmine lank tuleks teha kõrvale arvestades maastiku eripära. Raie tuleks anda huvirühmadele varakult ette teada.

Yoko Alender küsis, kas edaspidi saab KOV-i roll selgemat sõnastatud. Kas sellega kaasneb ka aktiivsem osavõtt? Tuleks sätestada, et kui keegi tahab KAH-alasid lisada, siis saab see toimuda läbi planeeringu muutmise.

Ando Leppiman avaldas arvamust, et KOV-il ei ole metsa majandamise osas mingit huvi. Huvi on metsaomanikul. Läbi planeeringu on oluliselt parem seda määratleda.

Otsustati:

1. Keskkonnaministri palvel metsandusteadlaste poolt koostatud KAH-alade kontseptsiooni valimisel tutvustab Hardi Tullus tulemusi nõukogu liikmetele
2. Võtta ülevaade KAH-alade kontseptsioonist teadmiseks.

Merike Saks lahkus koosolekult kell 14.15.

5. Ülevaade tuuleenergia arendamisest RMK maadel

Nõukogu liikmetele oli koosoleku materjalidena saadetud ülevaade tuuleenergeetika arendamise võimalustest riigimetsamaadel (lisa 2).

Kuulati:

Aigar Kallas selgitas Eestis tuuleparkide rajamise hetkeolukorda ja põhimõtteid, millest RMK lähtus tuuleenergia tootmiseks sobivate alade väljavalikul. Kuna riigikaitsealised piirangud leevenevad alates 2024, siis esitas Aigar Kallas väljapakutavate alade kaardid aastal 2020 piirangutevaba Mandri-Eesti ala koha ja samade alade kohta aastal 2025. Ta selgitas, et planeerimismenetlused on toimumas. Valmis on vaid Pärnu maakonnaplaneering ja teemaplaneering, kus on ära määratud 12 tuuleenergia arenduspiirkonda.

RMK-l on kaks ülesannet:

- 1) osaleda aktiivselt RMK maadel toimuvates planeerimismenetlustes, mis võimaldavad tulevikus võtta kasutusele maid tuuleenergeetika arendamiseks;
- 2) analüüsida ja töötada välja erinevad õiguslikud mudelid RMK valduses olevate maade kasutusse andmiseks taastuvenergeetika arendamiseks teistele arendajatele selliselt, et oleks tagatud vaba konkurents.

Arendajad on alustanud planeerimisega neile kuuluvatel aladel, riigimetsa ei ole tuuleenergia tootmiseks alasid planeeritud. KOV-idel on oluline roll selles protsessis läbi planeerimismenetluse.

Ando Leppiman märkis, et RMK ülesandeks oligi aru saada, kas RMK maadel oleks võimalik tuuleenergeetikaga tegeleda. Poole aastaga on saavutatud hea tulemus. Pärnumaa näitel tasub pakkuda planeeringuala sisse enam RMK maid. Tasub edasi liikuda. Riik saab oma maadega panustada taastuvenergia arendusse.

Yoko Alender küsis, kas RMK tegeleb ka päikeseenergia tootmise võimaluste uurimisega.

Aigar Kallas informeeris, et RMK-lt on küsitud, kas oleks võimalik tuule- ja päikeseenergia tootmist kombineerida. Taastame soid ja kaalume, kas oleks võimalik taastatud soodesse ka päikesepaneelid panna. RMK-l on õigus metsa majandamiseks mittevajalikku maad kasutusse anda. Püüame sügisel anda ülevaate päikeseenergia tootmise teemal.

Yoko Alender leidis, et uue arengukavaga saaks seada kliimaneutraalsuse eesmärgi, nendest tegevustest kujuneks terve plokk uude arengukavasse. Ta soovitas vaadata maailma teiste sarnaste organisatsioonide näiteid.

Margit Martinson küsis, kas pooleliolevates planeerimismenetluses on saadud teha ettepanekuid tuuleenergeetika kohta.

Aigar Kallas vastas, et seni ei ole veel neid ettepanekuid tehtud.

Ando Leppiman pidas võimalikuks, et Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium saadab KOV-idele soovitusi käsitleda planeerimismenetluses ka tuuleenergeetika tootmise teemat.

Otsustati:

Jätkata RMK maadel tuuleenergeetika tootmise teemaga, kaasata ka päikeseenergia arendamise küsimused.

Yoko Alender soovis järgmisel korral saada ka ülevaadet soode taastamisest.

Ando Leppiman lahkus koosolekult kell 15.10.

6. Ülevaade RMK 2021. aasta esimese poolaasta tulemustest

Nõukogu liikmetele oli koosoleku materjalidena saadetud ülevaade RMK 2021. aasta esimese poolaasta tulemuste kohta võrdlusena eelarve täitmisega (lisa 3).

Rainer Laigu selgitas majandustulemusi.

Margit Martinson tundis huvi, kuidas on kuum suvi mõjunud metsauuendusele.

Tavo Uuentalu vastas, et mõjud ilmnevad hiljem. Kevad oli jahe, aeglane, seetõttu juurdusid taimed hästi. Olulisi probleeme pole. Peale jaanipäeva oli rohukasv suur, taimede ümbrus vajab niitmist, kuivade ilmadega rohi enam ei kasvanud. Põud võib olla kuuse-kooreüraski uue laine käivitaja, see selgub järgmise aasta kevad-talvel.

Yoko Alender soovis puiduturu kohta infot.

Ulvar Kaubi andis ülevaate. Ehitusturu hinnatõusu käivitajad olid USA ja Hiina majandused. Möödunud aasta lõpuks tõusis USA-s uute elamute ehituslubade arv rekordtasemele pärast eelmist finantskriisi. Sealt sai alguse globaalne ehitusmaterjali nõudluse kiire kasv, sealhulgas ka puidunõudlus. See kergitas eelkõige okaspuupalkide hindu, mis tõusid meil juulis juba mõnel juhul üle 200 euro/m³. RMK ei tee tehinguid päevahindadega, vaid müüb palki kestvuslepingutega, mistõttu hinnatõus jõudis meile hiljem ja püsib III kv lõpuni. Samal ajal on globaalses mõttes hinnakasv peatunud ja päevahinnad hakanud langema. Me ei tea veel, milliseks kujunevad IV kvartali hinnad, kuid suhteliselt kõrge tase säilib. Hinnatõus ei puudutanud kütte- ja paberipuitu.

Otsustati:

Võtta ülevaade 2021. aasta esimese poolaasta tulemustest teadmiseks.

7. Ülevaade vääriselupaikade kaitsest RMK maadel

Nõukogu liikmetele oli koosoleku materjalidena saadetud ülevaade vääriselupaikade kaitsest RMK maadel (lisa 4).

Kuulati:

Kristjan Tõnisson selgitas ülevaadet. Ta tõstis esile, et metsaseaduse kohaselt on vääriselupaik (edaspidi VEP) ala, kus ohustatud liikide esinemise tõenäosus on suur.

Aigar Kallas lisas, et riigimetsas on inventeeritud VEP-ide pindala ligikaudselt 3% kogu riigimetsa pindalast, kuid tegelikkuses kaitseme loodusväärtusi sellest veelgi suuremal pindalal. Erametsas kehtib VEP-ide vabatahtlik kaitse. Erametsas asuvaid VEP-e, mille kaitseks on sõlmitud riigiga lepingud, on ligikaudu 600 hektaril. Lepingute sõlmimisest on huvitatud ilmselt rohkem metsaomanikke, kuid hüvitiste maksmiseks napib riigil vahendeid.

Margit Martinson selgitab järgmiseks koosolekuks, mis seis lepingute sõlmimisega on.

Margit Martinson tundis huvi, kas on piirkondi, kus on VEP-e rohkem.

Kristjan Tõnisson selgitas, et VEP-e on rohkem seal, kus on rohkem vanu metsi ja kus on vähem metsa majandatud. Hiiumaa on üks piirkondadest, kus on VEP-e rohkem.

Yoko Alender küsis, kas on nõue, et registreeritud VEP-id tuleb üle vaadata? Ta küsis, kas VEP-ide teema tuleks ka arengukavasse integreerida.

Kristjan Tõnisson märkis, et kuna looduses kõik pidevalt muutub, tuleb ka VEP-id üle vaadata. Sellega tegelevad metsakorraldajad. Ta lisas, et VEP-ide piire korrigeeriti 2009. aastal. Seadusega määrati VEP-i maksimaalne suurus 7 ha. RMK oma arvestuses VEP-ide pindala ei ole korrigeerinud, jätkas samade alade kaitsmist.

Kristjan Tõnisson lisas, et erametsaomanikul on VEP-ist saadud puitu raske müüa, sest sertifitseerimise nõuded ei luba puidu kokkuostjatel VEP-st varutud metsamaterjali osta.

Yoko Alender pidas õigeks, et riik kaitseb oma metsas olevaid väärtusi rohkem ja erametsaomaniku jaoks on kaitse alla võtmine vabatahtlik. Riigil ei ole vahendeid eraomanikele piirangute hüvitamiseks.

Otsustati:

Võtta ülevaade vääriselupaikade kaitses RMK maadel teadmiseks.

8. Ülevaade RMK metsateede ehitamisest

Nõukogu liikmetele oli koosoleku materjalidena saadetud ülevaade RMK metsateede ehitamisest (lisa 5).

Kuulati:

Tavo Uuetalu selgitas ülevaadet. Ta märkis, et seitsme aasta jooksul oleks vaja juurde ehitada 300 km teid ja rekonstrueerida 20 000 ha metsakuivendussüsteeme aastas. Sellega oleks kogu taristu viidud seisukorda, mis vastab tänasetele nõuetele. Tee ehitamise keskmine kilomeetri maksumus on keskmiselt 45 000 eurot. Teede korrashoiuks tuleb neid hõõveldada, niita tee servad, hoida korras truubid, teha lumetõrjet. Metsakuivendussüsteeme tuleb hooldada iga 6-7 aasta tagant. Tavo Uuetalu selgitas, miks ehitatava tee laius tänapäeval on 4,5 m ja tutvustas tee tüüplõike joonist. Teekate vajub 3-4 aastaga ja teekeha läheb laiemaks 0,5 meetrit. Seetõttu tunduvad uued teed kitsad. Geotekstiili paigaldamisega hoiame kokku kruusa. Teede ehitamist planeerime üldjuhul nii, et saaks juurdepääsu riigimetsas asuvalt metsateelt otse avalikult kasutatavalt teele. Korras metsateed ja kuivendussüsteemid tagavad muutavas kliimas metsade majandamise ja süsiniku suurema sidumise.

Otsustati:

Võtta ülevaade metsateede ehitamisest teadmiseks.

9. Muud küsimused**Otsustati:**

- 9.1. Võtta teadmiseks Margit Martinsoni poolt nõukogu liikmetele esitatud memo looduskaitsete maade omandamise kohta.
- 9.2. Järgmise koosoleku kuupäeva täpsustada jooksvalt, pärast MAK-i juhtrühma ja teadlastega kohtumist.

(allkirjastatud digitaalselt)

Randel Länts
Nõukogu esimees

(allkirjastatud digitaalselt)

Mare Hiiesalu
Protokollija